

TOPSPORT

Kader: Als wij ergens in Nederland of in het buitenland komen en we zeggen dat we uit Groningen komen, dan beginnen veel mensen over FC Groningen of Arjen Robben, Virgil van Dijk of Ronald en Erwin Koeman. De stad zelf kennen ze vaak minder goed. Hieruit blijkt dat FC Groningen een heel sterk merk is en enorm veel waarde heeft als instrument voor City Marketing.

Vraag 1

Erkent uw partij dat FC Groningen, maar ook de andere topsportploegen en topsporters uit de stad en het ommeland, een hele grote bijdrage leveren aan de uitstraling van de stad Groningen?

Kader: In Groningen en haar ommeland heerst veel bewegingsarmoede. Uit de Gezondheidsmonitor 2024-2025 van de GGD blijkt dat dit sterk samenhangt met sociale problematiek. Hierdoor komen overgewicht en inactiviteit vaker voor. Een onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen bevestigt dat buurten waar meer wordt bewogen direct lagere zorgkosten hebben, waarbij de grootste winst te behalen valt in armere wijken. Vooral kinderen hebben idolen en voorbeelden nodig om zelf aangezet te worden. Belangrijk daarbij is ook dat er in de wijken voldoende sportfaciliteiten zijn.

Antwoord:

FC Groningen, Donar, Lycurgus, GIJS en vele andere sportploegen en individuele Groningse sporters leveren een hele grote bijdrage aan de positieve uitstraling van Groningen en het ommeland. Zij laten zien wat er mogelijk is als talent, teamspirit en doorzettingsvermogen samenkomen en dat straalt af op de hele regio.

Vraag 2

Onderkent uw partij het belang van topsport als voorbeeld voor kinderen (maar ook volwassenen) om zelf te gaan sporten en dat de gemeente zowel de topsport als de breedtesport moet faciliteren ?

Antwoord:

GroenLinks-PvdA vindt het belangrijk om bewegingsarmoede tegen te gaan. Bewegen en sporten is leuk en gezond, en dat willen we zo makkelijk mogelijk maken voor Groningers door sporten in de openbare ruimte mogelijk en aantrekkelijk te maken. Zo verkleinen we de stap om te gaan bewegen. Als een topper als Jennings de Boo met zilver de wereld laat meekijken, voelen kinderen hier: "als hij het kan, kan ik óók iets." Hij en andere sporters en clubs helpen om mensen te inspireren en in beweging te krijgen.

Wij vinden topsport dan ook meer dan entertainment: het gaat over rolmodellen, trots en verbinding, en het is óók een aanjager om zelf te gaan bewegen. Vanuit

GroenLinks-PvdA gaan we er concreet voor zorgen dat bewegingsarmoede omlaag gaat door sport en bewegen betaalbaar, dichtbij en veilig te maken. Met goede huisvesting en faciliteiten, kortom sterke sportvoorzieningen. Juist in de wijken waar de drempels nu het hoogst zijn. Dan is topsport niet alleen iets om trots op te zijn, maar ook iets dat we terugzien op straat en in de gymzaal: volle veldjes, toegankelijke clubs en kinderen die denken: "ik hoor hier óók bij." Zo maken we Groningen een gemeente waar de top inspireert en de basis iedereen bereikt: meer meedoen, meer gezondheid, meer kansengelijkheid.

We zijn ook heel blij met het initiatief van FC Groningen; Bewegen in de Wijk en bijvoorbeeld de BasketballClinics van Donar om het sporten te stimuleren bij de jeugd. GroenLinks-PvdA vindt dat de gemeente Groningen sportverenigingen, breedte- en topsportverenigingen, zo goed mogelijk moet faciliteren in bijvoorbeeld huisvesting. Zoals dat nu ook gebeurt. Veel Groningse verenigingen sporten op velden of in gebouwen van de gemeente. Hoe meer en hoe eerder kinderen gaan bewegen en sporten des te beter!

EIGENDOM EN ZEGGENSCHAP

Kader. Het eigendom (het aandelenkapitaal) van de club FC Groningen ligt volledig in handen van de Stichting Houdstermaatschappij van Aandelen FC Groningen (hierna de Stichting genoemd). Het belangrijkste doel van de Stichting is dan ook het beheren van de aandelen van FC Groningen. Ook kunnen zij aandelen kopen (van b.v. een andere club). Aan de hoeveelheid aandelen die ze willen verkopen zit geen limiet. Ze kunnen beslissen dat de gehele club verkocht wordt. Daar hebben ze dan wel toestemming voor nodig van het College van Bestuur van de gemeente Groningen zolang de lening voor de bouw van de Euroborg niet is afgelost. Maar het College kan ook zeggen dat de Stichting het zelf mag beslissen.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit één of meer leden (op dit moment drie). Na drie jaar treedt één lid af (zonder een roulatieschema). Het bestuur zorgt zelf voor opvulling van de ontstane vacature. Dat gaat gewoon op vraag, er is geen sollicitatieprocedure of democratische proces, dus via een zogenaamde coöptatie. In de praktijk zie je dat het vaak bekenden van elkaar zijn die elkaar benoemen, bijvoorbeeld mensen die eerst in de RvC van FC Groningen hebben gezeten. Het bekende ons kent ons.

Naast het beheren van de aandelen benoemt en ontslaat de Stichting de leden van de RvC van FC Groningen. De RvC bestaat uit minimaal 5 leden. De meerderheid van de benoemingen kan gedaan worden door de Stichting, weer zonder democratisch proces. Er wordt 1 lid van de RvC benoemd op bindende voordracht van het College van B&W en 1 lid op voordracht van Ons Groningen. Het College kan altijd schriftelijk afstand doen van zijn rechten. Op het moment dat FC Groningen de lening aan Euroborg NV (eigenaar stadion) heeft afgelost en de gemeente niets meer te vorderen heeft, vervallen de rechten van de gemeente sowieso.

Vraag 3

Wat vindt uw partij van het systeem van coöptatie, waarbij leden, die zeggenschap hebben over de eventuele verkoop van een club, levenslang op een positie kunnen blijven zitten en zelf leden kunnen benoemen, zowel binnen de Stichting zelf als in de RvC? Of zou er een democratisch model gevormd moeten worden? Graag toelichting op uw antwoord.

Kader. De mogelijke verkoop van aandelen door de Stichting is op dit moment niet begrensd. In principe is het mogelijk dat de club FC Groningen volledig wordt verkocht aan een investeerder, waar dan ook vandaan. Of in ieder geval de meerderheid van de aandelen, zodat de zeggenschap uit handen wordt gegeven. In het Duitse voetbal is de 50+1-regel ingevoerd en verplicht voor clubs. Dat houdt kort gezegd in dat elke club altijd de meerderheid van de aandelen in eigen hand moet houden en niet mag verkopen. Door de Europese Unie is dit aangemerkt als Best Practice voor sportorganisaties, zowel professioneel als amateur.

Antwoord:

Voor GroenLinks-PvdA staat voorop dat FC Groningen stevig verankerd blijft in Groningen. Het sportieve succes van de FC is van groot belang voor alle liefhebbers én voor Stad en Ommeland vanwege de positieve uitstraling van Groningen. De club is ook cultureel erfgoed en maatschappelijk kapitaal van onze stad. Daarom vinden wij dat zeggenschap niet ongemerkt uit handen mag worden gegeven aan externe investeerders zonder duidelijke waarborgen. Wij vinden dat de huidige governance goed heeft gefunctioneerd de afgelopen 50 jaar en dat het de club veel heeft gebracht. GroenLinks-PvdA staat echter zeker open voor gesprek over modernisering van de governance, mits dit bijdraagt aan transparantie, maatschappelijke verankering en een sterke toekomst voor FC Groningen, in en voor Groningen.

Vraag 4

Vindt uw partij dat bij FC Groningen vastgelegd moet worden dat altijd minimaal de helft plus 1 aandeel in eigen bezit blijft en dat deze nooit verkocht mag worden aan derden? Graag uitleg waarom wel of niet.

Kader. Supporters (waartoe ook sponsors behoren) zijn de kern van een voetbalclub. Binnen FC Groningen hebben deze echter formeel geen enkele eigendom of zeggenschap. Uit diverse onderzoeken blijkt dat wanneer supporters belangrijke zaken met betrekking tot de continuïteit van een voetbalclub bepalen, dit veel duurzamer is. Zij nemen minder risico's met grote transacties, want hebben veel binding met de club en willen ook in de toekomst naar hun club kunnen gaan. Buitenstaanders zullen eerder grote risico's nemen, want zij hebben die binding niet. Daarom zou in onze ogen de Stichting omgevormd moeten worden tot een vereniging. Daar kan iedere supporter/sponsor lid van worden en middels een democratisch proces kan er een bestuur gekozen worden. Dit bestuur kan vervolgens de leden van de Raad van Commissarissen voordragen en bij goedkeuring benoemen. Uiteraard moeten dat mensen zijn die voldoen aan een vooropgesteld profiel voor RvC-leden. Hiermee wordt ook de RvC een modern, democratisch gekozen orgaan. Bovendien moet de vereniging kunnen mee beslissen over grote investeringen of sponsordeals en een vetorecht hierbij hebben (bijvoorbeeld wanneer de club een shirtsponsor wil aantrekken waarvan bekend is dat die sponsor mensenrechten schendt of andere malafide praktijken hanteert). Dit alles om te zorgen voor draagvlak in de maatschappij en borging van de continuïteit van de club.

Antwoord:

Het Duitse model, de 50+1-regel, waarbij de meerderheid van de aandelen altijd bij de club zelf moet blijven, zien wij als een interessant voorbeeld. Zo'n model beschermt clubs tegen volledige overname en houdt de kern van de zeggenschap bij de eigen gemeenschap. St. Pauli, waar leden zeggenschap hebben over het beleid en de koers van de club is een interessant voorbeeld. Daar staat maatschappelijke betrokkenheid centraal: duurzaamheid, inclusie en sociale verantwoordelijkheid zijn geen bijzaak, maar kernwaarden.

Voor GroenLinks-PvdA is de kern: een club is meer dan een onderneming. Het is 'onze' club als Groningers, het is cultureel erfgoed en een bindmiddel in de regio. Juist daarom hoort de governance goed te zijn. De directie moet ruimte hebben om zijn werk te kunnen doen en het is goed dat belangrijke besluiten over de toekomst van de club breed gedragen worden. Wellicht kan dat op een manier waarbij de FC in meerderheid in handen is van de gemeenschap.

Groenlinks-PvdA vindt dat elke toekomstige eigendomsstructuur zowel de sportieve ambities als de publieke verantwoordelijkheid moet borgen. Ongeacht hoe die structuur er precies uit zou komen te zien.

Als de eigendomsstructuur van FC Groningen zou wijzigen, dan heeft een model met brede verankering in de club en in de regio onze sterke voorkeur boven een commerciële eigenaar met een meerderheidsbelang. Voor GroenLinks-PvdA staat rust en stabiliteit voorop. Dat is de basis voor topprestaties.

Juist in moeilijke tijden, bijvoorbeeld bij degradatie en dus mindere inkomsten, is het belangrijk dat er een stabiele omgeving is en geen eigenaar die vooral (korte termijn) rendement nastreeft.

In ieder model moet er recht worden gedaan aan de grote financiële bijdragen en risico's van de gemeente die via het aandeelhouderschap van de N.V. Euroborg eigenaar is van het Euroborg stadion.

Vraag 5

Wat vindt u van het principe dat het eigendom en zeggenschap binnen FC Groningen in de basis, en onder nog vast te leggen voorwaarden, bij de supporters komt te liggen? Licht uw antwoord toe.

Antwoord:

Dat is zeker het verkennen waard. Het is voor GroenLinks-PvdA van groot belang dat er rust en stabiliteit is als basis voor de gewenste topprestaties. Ook zou in ieder model recht moeten worden gedaan aan de grote financiële bijdragen en risico's van gemeente Groningen die via het aandeelhouderschap van de N.V. Euroborg eigenaar is van het Euroborg stadion. De club is altijd erg belangrijk geweest voor de gemeente, juist daarom zijn ook tientallen miljoenen gemeenschapsgeld vrijgemaakt voor de bouw van de Euroborg.

STADION

Kader: In verhouding tot de capaciteit betaalt FC Groningen de meeste huisvestingslasten van

Nederland. Een aantal jaren geleden was de club wat betreft het salarisbudget de nummer 7 van Nederland, ondertussen nummer 13. In heel Nederland is een trend gaande dat gemeenten hun stadion verkopen aan de club in hun stad (Tilburg, Nijmegen, Breda, Utrecht en eerder nog een paar), waardoor deze clubs veel minder lasten krijgen en dus ook FC Groningen voorbijstreven. De gemeente Groningen wil tot nu toe niet aan een verkoop meewerken. Hierdoor beperken ze een commerciële onderneming (wat FC Groningen is) in hun ontwikkeling en zorgen er ook voor dat deze zelf een slechtere concurrentiepositie krijgt. Met daarbij ook een gevaar voor de gemeente zelf. Hoe verder FC Groningen achterop raakt, hoe groter de kans is dat ze weer degradeert en mogelijk niet meteen promoveert. De club zal dan in grote financiële problemen komen en de stadionhuur uiteindelijk niet meer kunnen opbrengen en misschien zelfs wel failliet gaat. De gemeente zit dan met een leeg stadion, waar helemaal geen activiteit plaatsvindt. Dat brengt heel veel kosten met zich mee, naast het feit dat dit enorm slecht is voor de stad wat betreft imago en aanzien.

Niet alleen ten aanzien van het stadion betaalt de club in verhouding heel veel. Ook de lasten voor het trainingscomplex zijn in verhouding met het aantal velden zeer hoog.

Vraag 6

Hoe kijkt uw partij aan tegen het feit dat de gemeente een commerciële onderneming (die bovendien ook een hele grote maatschappelijke rol heeft) zo in de greep heeft dat van deze onderneming de concurrentiepositie verslechtert? Licht uw antwoord toe.

Antwoord:

Het belangrijk dat FC Groningen een gezonde concurrentiepositie heeft. Juist omdat de FC zo belangrijk is voor gemeente, heeft de gemeente tientallen miljoenen vrijgemaakt voor de bouw van de Euroborg. Een hele belangrijke stap in het succes van de FC die met geld van alle Groningers is gefinancierd. Zonder deze inspanning van de gemeente was het stadion er niet gekomen. Ook is later nog een miljoenenlening verstrekt waarmee de spelersfondsen konden worden afgekocht. We vinden het dus ook logisch dat de gemeente via N.V. Euroborg de gemeenschapsbelangen behartigt en een verstandig lange termijn beleid voert ten aanzien van het stadion.

Het is ook relevant om te beseffen dat FC Groningen één van de weinige clubs is die zelf de horeca-exploitatie voert, en daar dus ook stevige opbrengst uithaalt. Dit is een aspect dat moet worden meegenomen als je kijkt naar de huisvestingskosten, deze kosten worden hierdoor in een ander daglicht geplaatst.

Het uitgangspunt van het stadion is nu een kostendekkende huur. De gemeente verdient hier geen geld aan. Sterker nog, de exploitatie van het stadion is verlieslatend geweest voor de NV Euroborg. Dit betekent dat een eenvoudige huurverlaging niet realistisch is zonder dat de rekening hiervan uiteindelijk bij de inwoners van Groningen komt te liggen. GroenLinks-PvdA is van mening dat de gemeente geen euro aan de huuropbrengsten zou moeten verdienen in de toekomst en eventuele opbrengsten moeten dus weer terug in het stadion of moeten leiden tot een huurverlaging.

We vinden het ook belangrijk dat FC Groningen en de gemeente op korte termijn beeld brengen of er meer mogelijkheden voor commerciële (horeca)exploitatie zijn en daarmee inkomsten uit het stadion voor FC Groningen verder te verhogen.

GroenLinks-PvdA ziet niet nu geen eenvoudige maatregelen om de kostendekkende huur te verlagen en wil dus liever de opbrengsten voor de FC verhogen.

Vraag 7

Steunt uw partij een door de gemeente mogelijk gemaakte lastenverlaging van minimaal 50% op de huisvestingslasten om FC Groningen van het concurrentienadeel te verlossen? Licht uw antwoord toe.

Antwoord:

GroenLinks-PvdA kiest ervoor om FC Groningen en de gemeente te vragen om in beeld te brengen welke extra inkomsten vanuit het stadion te genereren zijn voor de FC. Bijvoorbeeld via congressen, symposia of evenementen. Daarmee stijgen de opbrengsten en drukt de huisvesting minder zwaar op de sportbegroting. We nemen het concurrentienadeel serieus, want we willen dat het de FC goed gaat. Een lastenverlichting van de FC zou de gemeenschap miljoenen kosten of betekenen dat het stadion (deels) moet worden verkocht aan een commerciële partij.

GroenLinks-PvdA heeft daar grote bedenkingen bij en denken ook dat het niet nodig is als er extra inkomsten voor FC Groningen mogelijk zijn. Dankzij de huidige constructie hebben fans een veilig en goed onderhouden stadion en zekerheid dat de club ook bij tegenvallende resultaten kan blijven bestaan. N.V. Euroborg heeft geen winstoogmerk en houdt altijd het lange termijn doel van goede huisvesting als basis voor sportieve prestaties en de beleving voor de fans voor ogen. Zo zorgen we samen voor een plek om FC Groningen te volgen, de wedstrijden te beleven en dat de FC stevig verankerd blijft in Groningen.

VERDUURZAMING

Kader: Bij de bouw van de Euroborg 20 jaar geleden is een totaalplan voor de omgeving gemaakt. Hierin is besloten dat de omgeving rondom de Euroborg een industrieel gebied zou gaan worden. Nu 20 jaar later zijn er vooral woningen bijgebouwd in de vorm van appartement complexen en er zijn plannen voor nog meer woningbouw. Om deze noodzakelijke woningbouw te kunnen realiseren, zullen er parkeerplaatsen rondom het stadion moeten worden opgeofferd. Momenteel is er op wedstrijddagen al te weinig

parkeergelegenheid en dat tekort zal in de toekomst alleen maar groter worden. Bezoekers wijken steeds vaker uit naar omliggende woonwijken, wat resulteert in parkeerdrukke in wijken zoals Helpman en Oosterpoort. Deze drukte zal met het huidige bestemmingsplan alleen maar groter worden. Ook is er nu al een tekort aan laadpalen voor elektrische voertuigen rondom het stadion. Onder de Euroborg zijn er in de parkeergarage een aantal laadpalen bijgekomen, wat het probleem maar deels oplost, want alleen sponsors kunnen daar parkeren. Bij het gastenvak bijvoorbeeld is geen mogelijkheid tot laden. Bezoekers van de tegenpartij kunnen dus moeilijk met een elektrisch voertuig een wedstrijd bezoeken.

Tegenwoordig rijden er rondom wedstrijden van FC Groningen pendelbussen vanaf diverse P&R's van en naar het stadion. Ooit was het plan om het gebruik van deze bussen gratis te maken, maar tot op heden is dat nog niet het geval. Dit zorgt ervoor dat veel mensen nog met eigen auto komen en het wegennet rondom het stadion op wedstrijddagen volledig volloopt, met lange files tot gevolg. Deze files gelden ook voor de pendelbussen.

Daarnaast komen er bijna 6.000 bezoekers op de fiets naar de wedstrijden van FC Groningen, terwijl er op dit moment voor minder dan een kwart van deze bezoekers ruimte is om de fiets rondom het stadion te parkeren.

Vraag 8

Bent u van mening dat het voor de toekomst belangrijk is om meer in te zetten op verduurzaming rondom de Euroborg en bijbehorende omgeving? Zoals betere faciliteiten voor fietsers en een toegankelijker openbaar vervoer. En dat het belangrijk is om juiste, toekomstgerichte investeringen te doen, zoals parkeergelegenheden met laadpalen voor elektrische auto's. Licht uw antwoord toe.

Antwoord:

GroenLinks-PvdA is voor verduurzaming, wij willen dat de omgeving van stadion Euroborg duurzamer en toekomstbestendig wordt. Er zijn al mooie, grote stappen gezet met het vergroenen van Europapark. Nog niet zo lang geleden was dit alleen maar grijs en vol beton.

GroenLinks-PvdA wil samen met de FC kijken hoe we het groen en de openbare ruimte beter kunnen laten aansluiten bij de club en haar kleuren. FC Groningen is de basis voor de ontwikkeling van de omgeving. Zo kunnen we het stadion en haar omgeving een plezierige, duurzame en gastvrije plek laten blijven en maken voor fans, buurtbewoners en bezoekers.

GroenLinks-PvdA is voor verduurzaming, zeker als dat vanuit een goede (maatschappelijke) businesscase kan. Ook zijn we van mening dat verder ontwikkeling van Europapark niet mag leiden tot verdrukking van de FC. FC Groningen is de basis voor de ontwikkeling van de omgeving en de FC zou juist met de gemeente moeten kijken welke voordelen er te behalen zijn voor de club vanuit de verdere ontwikkeling van Europapark.